

۱۳۶- همهٔ موارد از ویژگی‌های فکری شعر انقلاب اسلامی است؛ به جز:

- (۱) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره آشکار است.
- (۲) شاعران به مضامین اسلامی به ویژه فرهنگ عاشورایی روی آوردند.
- (۳) روح حماسه در بُعد آسمانی آن، در مثنوی‌های این دوره غلبه دارد.
- (۴) فرهنگ دفاع مقدس یکی از اصلی‌ترین درون مایه‌های شعر این دوره است.

۱۳۷- کدام مورد از دیدگاه تاریخ ادبیات، «غلط» است؟

- (۱) فرخی یزدی، تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه خاقانی و حافظ بود و آشنایی با این شاعران طبع وی را شکوفا ساخت.
- (۲) ایرج میرزا، در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز و هجو و هزل، چیره‌دست بود.
- (۳) ادیب‌الممالک فراهانی، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. سردبیری روزنامهٔ مجلس را به‌عهده داشت. در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرد.
- (۴) بهار، با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود. از او در جایگاه پژوهشگر، آثاری مانند تاریخ تطوّر نظم فارسی، سبک‌شناسی و ... به‌جای مانده است.

۱۳۸- نوع نثر دهخدا در «چرند و پرند» مورد توجه چه کسانی در نویسندگی قرار گرفت؟

- (۱) جلال آل احمد - صادق هدایت
- (۲) جلال آل احمد - سیمین دانشور
- (۳) محمد علی جمال‌زاده - صادق هدایت
- (۴) محمد علی جمال‌زاده - سیمین دانشور

۱۳۹- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر، به چند مورد «خطا» برخورد می‌کنیم؟

«نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم قوت می‌یابد و در قرن هشتم با سیطرهٔ غزنویان بر ایران رواج می‌یابد. تا آنجا که نثر فنی در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر ساده را می‌گیرد و نویسندگان، کتاب‌های آسان را به زبان فنی بازنویسی می‌کنند.»

- (۱) چهار
- (۲) پنج
- (۳) شش
- (۴) هفت

۱۴۰- سبک شعری کدام بیت، متفاوت با سایر ابیات است؟

- (۱) بسوزند چو ب درختان بی‌بر
 - (۲) بدان کوش تا زود دانا شوی
 - (۳) به قد تو گویی سروی است در میان قبا
 - (۴) دوی عاشق دلخسته را معشوق می‌داند
- سزا خود همین است مر بی‌بری را
چو دانا شوی زود والا شوی
به روی گفتمی ماهی است بر نهاده کلاه
کسی تا درد شناسد نمی‌داند دوی من

۱۴۱- در قرن دهم، چه کسی کتاب کلیله و دمنه را به زبان سادهٔ فارسی بازنویسی کرد و آن را چه نامید؟

- (۱) ظهیرالدین بابر، بابرنامه
- (۲) فیض کاشانی، انوار سهیلی
- (۳) ملاحسین واعظ کاشفی، انوار سهیلی
- (۴) ملاحسین واعظ کاشفی، محاکمة‌اللغتین

۱۴۲- همهٔ موارد از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است؛ به جز:

- (۱) فراوانی زهدستایی و وعظ و اندرز در شعر، رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی
- (۲) به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر، رواج داستان‌سرایی
- (۳) رواج هجو و هزل در شعر، فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی
- (۴) رواج حس دینی، گسترش عرفان و تصوّف

۱۴۳- همهٔ واژه‌ها در بیت زیر آرایهٔ ایهام یا ایهام تناسب دارند؛ به جز:

- «خسرو آن است که چون ملک وصال دریافت
لعل شیرین تو را دید و شکر گرد آورد»
- (۱) خسرو
 - (۲) شیرین
 - (۳) شکر
 - (۴) وصال

۱۴۴- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

- «زنده به بوی توام بوی ز من وا مگیر
 (۱) کنایه، تشبیه، ایهام تناسب، مجاز
 (۲) استعاره، تشبیه، کنایه، جناس همسان
 (۳) کنایه، تشبیه، ایهام، جناس ناهمسان
 (۴) استعاره، ایهام تناسب، مجاز، جناس همسان»

۱۴۵- در همه ابیات، آرایه «تشبیه و استعاره» یافت می‌شود؛ به جز:

- (۱) پرده بردار ای قمر پنهان مکن تنگ شکر
 (۲) مشک و عنبر گر ز مشک زلف یارم بو کند
 (۳) تنگ شکر شود همه کام و دهان من
 (۴) چنگ را در عشق او از بهر آن آموختم

۱۴۶- کدام بیت، فاقد «ایهام» است؟

- (۱) چه سود نرگس سرمست را نصیحت بلبل
 (۲) در تابم از دو سنبل هندوت کز چه روی
 (۳) دلی کز خرمن شادی نشد یک دانه‌اش حاصل
 (۴) در پرده از ناراستی راه مخالف می‌زنی

۱۴۷- در کدام بیت تشبیه، استعاره و مجاز «همگی» وجود دارد؟

- (۱) گر بدین پسته خندان به چمن بنشینی
 (۲) تو در حسن، لیلای خرگه نشینی
 (۳) گر بوسه‌ای توان زد یاقوت آن دو لب را
 (۴) خاک سر راهت شدم ای لعبت چالاک

۱۴۸- آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملاً» درست است؛ به جز:

- (۱) گرچه در مصر فراموشی مقید مانده‌ایم
 (۲) حسرت برم از خسرو و فرهاد که در عشق
 (۳) نظر لطف ز مهر و مه کم کاسه مجوی
 (۴) معنی رنگین به ناز کدل رساند خویش را

۱۴۹- آرایه‌های «مجاز، ایهام، حسن تعلیل و استعاره» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) به خون از نعمت الوان قناعت کن که مشک تر
 (ب) زمین قابل اگر بهر فکر می‌طلبی
 (ج) غنچه دلگیر ما را برگ شگر خند نیست
 (د) تا دور از آن لب شگرین همچو نی شدیم
 (۱) ب، الف، ج، د (۲) ب، د، الف، ج (۳) ج، الف، د، ب (۴) ج، د، ب، الف

۱۵۰- ترتیب آرایه‌های «استعاره، حس آمیزی، حسن تعلیل، ایهام و لف و نشر» در کدام ابیات است؟

- (الف) کاش در پرده شب و روز بیوشی رویت
 (ب) ابر از آن پیدا شود کز رشک خورشید رخت
 (ج) مگر ز چشم تو دم زد به گلستان نرگس
 (د) همه فدای تو کردند جان شیرین را
 (ه) تنگ شگر تلخکام از خنده شیرین او
 (۱) ب، د، ه، ج، الف (۲) ب، ه، الف، د، ج (۳) ج، د، الف، ب، ه (۴) ج، ه، ب، د، الف

۱۵۱- قافیه در همهٔ ابیات درست است؛ به جز:

- ۱) از همه باشد به حقیقت گزیر
- ۲) ای خندهٔ تو راهزن کاروان قند
- ۳) گرچه آتش نیز هم جسمانی است
- ۴) تو آنج از تو سزد گفتمی و کردی

۱۵۲- قافیه در کدام بیت، نادرست است؟

- ۱) من کی‌ام آن را که شرح آن دهم
- ۲) چون بدیدش ییاد آورد آن خویش
- ۳) مر مرا اینجا شکایت شکر شد
- ۴) می‌نماید مار اندر چشم مال

۱۵۳- در بیت زیر، همهٔ اختیارات شاعری یافت می‌شود؛ به جز:

«گذار بر ظلمات است خضر راهی کو

۱) ابدال

۳) حذف همزه

۲) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۴) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۱۵۴- در کدام بیت، اختیار زبانی «تغییر مصوت کوتاه به بلند و تغییر مصوت بلند به کوتاه» صورت گرفته است؟

- ۱) داغ محبت است و بس خانه فرور جان و دل
- ۲) بادهٔ عقل سوز را داروی بیهوشی مزن
- ۳) آن شکرین لبی که من ناله از او چو نی کنم
- ۴) سوخت بساط هستیم ریخت بنای طاقتم

- نیست ز روزن دگر روشنی این سرای را
- نیست به سرمه حاجت آن چشم جنون فزای را
- غوطه به زهر می‌دهد طوطی خوش نوای را
- چند پر از نفس دهم آه شکسته پای را

۱۵۵- وزن بیت زیر، کدام است؟

«ای ساقی از آن پیش که مستم کنی از می

۱) مستفعل مستفعل مستفعل فع

۳) مستفعل فاعلات مستفعل فع

۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

۴) مفعول مفاعلن مفاعیلن فع

۱۵۶- نام وزن مقابل کدام مصراع، درست است؟

- ۱) مرا مهر سیه چشمان ز سر بیرون نخواهد شد: هزج مثنی سالم
- ۲) شوریده و شیدا کند هر دل که دلبر جا کند: رمل مثنی سالم
- ۳) فلک کار مرا افکند با نامهربان ماهی: هزج مثنی محذوف
- ۴) آشفته خاطر کرده‌ام جمعیت عشاق را: رجز مثنی محذوف

۱۵۷- کدام دو بیت را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد؟

- الف) دست به جان نمی‌رسد تا به تو برفشانمش
- ب) نه حسرت وصالش از دل به در توان کرد
- ج) من نمی‌گویم که عاقل باش یا دیوانه باش
- د) ساقی چمن گل را بی‌روی تو رنگی نیست

- بر که توان نهاد دل تا ز تو واستانمش
- نه صبر در فراقش زین بیشتر توان کرد
- گر به جانان آشنایی از جهان بیگانه باش
- شمشاد خرامان کن تا باغ بیارایی

۱) الف - ب ۲) الف - ج ۳) ب - د ۴) ج - د

۱۵۸- وزن کدام بیت با «تو قدر آب چه دانی که در میان فراتی» یکسان است؟

- ۱) هر آن کست که ببیند روا بود که بگوید
- ۲) هزار نقد به بازار کاینات آرند
- ۳) اگر روم ز پیش فتنه‌ها برانگیزد
- ۴) برو معالجهٔ خود کن ای نصیحت‌گوی

- که من بهشت بدیدم به راستی و درستی
- یکی به سگهٔ صاحب عیار ما نرسد
- ور از طلب بنشینم به کینه برخیزد
- شراب و شاهد شیرین که را زبانی داد

۱۵۹- وزنِ مقابلِ کدام مصراع، درست است؟

- (۱) چند نومید ز کوی تو دل زار آید: فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
- (۲) گوهر تاجم که در دست گدا افتاده‌ام: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
- (۳) جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن
- (۴) من و باد صبا مسکین، دو سرگردان بی‌حاصل: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۱۶۰- وزنِ مصراع‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

«صبح خواهد شد / و به این کاسهٔ آب / آسمان هجرت خواهد کرد»

- (۱) فاعلاتن فعلن، فعلاتن فع، فاعلاتن مفعولن فع
 - (۲) فاعلاتن فع، فعلاتن فعلن، فاعلاتن فعلن، فاعلاتن فعلن
 - (۳) فاعلاتن فع، فاعلاتن فعلن، فاعلاتن فعلن، فاعلاتن فعلن
 - (۴) فعلاتن فع، فعلاتن فعلن، فعلاتن فعلن، فعلاتن فعلن
- ۱۶۱- معنی چند واژه در مقابل آن «غلط» آمده است؟

- (معمور: فرمانروا) (لف: گستردن) (خلیدن: فرو رفتن) (چارق: بند کفش) (ارغنون: نوازنده) (عذار: چهره) (عماری: کجاوه)
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۶۲- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

- (۱) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی
 - (۲) از گوشهٔ بامت سر پرواز ندارم
 - (۳) چو وحشی مرغ از قید قفس جست
 - (۴) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
- ز بامی که برخاست مشکل نشیند
ای کاش که مرغ دلم از بال و پر افتد
دگر نتوان به دستان پای او بست
از گوشهٔ بامی که پریدیم پریدیم

۱۶۳- مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

- «ای گل که موج خنده‌ات از سر گذشته است
- (۱) گریه‌ها در پرده دارد عیش‌های بی‌گمان
 - (۲) نمی‌گردد دل آگاه شاد از عشرت دنیا
 - (۳) گل چو بر نالهٔ مرغان چمن خنده زند
 - (۴) خنده بر بخت زخم یا به وفاداری دوست
- آماده باش گریهٔ تلخ گلاب را»
خندهٔ بی‌اختیار برق، باران آورد
در این ماتم‌سرا یا طفل یا دیوانه می‌خندد
چه کند بلبل شب‌خیز که سودا نکند
گریه بر خویش کنم یا به گرفتاری دل

۱۶۴- بیت زیر با همهٔ ابیات قرابت مفهومی دارد؛ به جز:

- «عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده
- (۱) در دو عالم مقصد و مقصود جان عاشقان
 - (۲) دوست را هر دو جهان گرچه هوادارند و من
 - (۳) بی‌دوست من از باغ ارم یاد نیارم
 - (۴) بهشتم همی عرضه کرد و مرا
- به جز از عشق تو باقی همه فانی دانست»
نیست جز خاک درت چون می‌توان زان درگذشت
دوست‌تر می‌دارم از هر دو جهان یک موی دوست
ور جنت فردوس بود کار ندارم
حقیقت که دوزخ جز آن چه نبود

۱۶۵- کدام بیت، فاقد مفهوم بیت زیر است؟

- «صبر بر جور فلک کن تا بر آیی رو سفید
- (۱) از صبر تلخ چارهٔ من می‌کند طبیب
 - (۲) مکن ز بستگی کار شکوه چون خامان
 - (۳) گرچه رنجوری صبوری کن که در دار فنا
 - (۴) صبوری ورز اگر خواهی که کام دل به دست آری
- دانه چون در آسیا افتد تحمّل بایدش»
بیچاره‌ام چه چاره ز بیچارگی مرا
که صبر غنچه گره را گره‌گشا کرده است
هر چه آید بر سر فرزند آدم بگذرد
سرانجام همه کسارت بود از صبر پا برجا